

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

Oktober 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

indsatsen over for langvarigt ledige

Opfølgning i sagen om indsatsen over for langvarigt ledige (beretning nr. 2/2022)

2. oktober 2024

RN 309/24

I. Baggrund og konklusion

1. Rigsrevisionen følger i dette notat op på sagen om indsatsen over for langvarigt ledige, som blev indledt med en beretning i 2022. Opfølgningen sker med henblik på at vurdere, om Beskæftigelsesministeriets initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning. Vi har tidligere behandlet sagen i notat til Statsrevisorerne af 6. februar 2023.

2. Beretningen handlede om, hvorvidt Beskæftigelsesministeriet havde understøttet, at langvarigt ledige får en aktiv beskæftigelsesindsats med en klar retning, så de kommer tættere på arbejdsmarkedet.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de det utilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet og kommunerne ikke i tilstrækkelig grad havde sikret, at indsatsen over for langvarigt ledige levede op til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Ikke alle langvarigt ledige havde således fået de lovpligtige samtaler, tilbud og job- eller uddannelsesmål.

Konklusion

Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet har implementeret nye procedurer for at måle og følge op på kommunernes lovpligtige indsats i form af samtaler og tilbud.

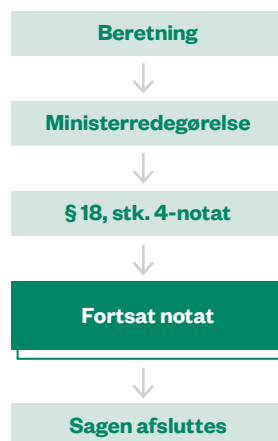
Rigsrevisionen finder det ligeledes tilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet har udviklet en måling opdelt på ledighedsanciennitet, så ministeriet kan følge kommunernes indsats for forskellige grupper.

Rigsrevisionen finder det også tilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet har gennemgået og opdateret vejledningerne til sagsbehandlerne i kommunerne og a-kasserne for at tydeliggøre kravene om brug af job- eller uddannelsesmål.

Endelig finder Rigsrevisionen det tilfredsstillende, at Beskæftigelsesministeriet har udbygget sin monitorering af beskæftigelsesindsatsen med en registrering af, om kommunerne aftaler job- eller uddannelsesmål med de ledige.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at disse dele af sagen kan afsluttes.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionens opfølgning viser, at Beskæftigelsesministeriet har gennemført et serviceeftersyn af det skærpede tilsyn. Dette har ikke ført til nogen ændringer i tilsynet. Ministeriet overvejer at tilpasse det skærpede tilsyn i forlængelse af Reformkommissionens rapport og Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats' anbefalinger.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Beskæftigelsesministeriets eventuelle tilpasning af det skærpede tilsyn i forlængelse af Reformkommissionens rapport og Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats' anbefalinger.

II. Status på sagen

4. På baggrund af beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger har vi fulgt op på følgende punkter:

Et opfølgningspunkt afsluttes, når Statsrevisorerne på baggrund af indstilling fra Rigsrevisionen vurderer, at myndighedernes initiativer er tilfredsstillende.

Opfølgningspunkt	Status
1. Beskæftigelsesministeriets arbejde med at implementere procedurer for monitorering og opfølgning på kommunernes lovpligtige indsats i form af samtaler og tilbud.	Behandles og afsluttes i dette notat.
2. Beskæftigelsesministeriets arbejde med at udvikle en måling opdelt på ledighedsanciennitet, så ministeriet kan følge kommunernes indsats.	Behandles og afsluttes i dette notat.
3. Beskæftigelsesministeriets arbejde med at gennemgå og opdatere vejledninger til sagsbehandlere i kommunerne og a-kasserne.	Behandles og afsluttes i dette notat.
4. Beskæftigelsesministeriets opfølgning på kommunernes registrering af job- eller uddannelsesmål.	Behandles og afsluttes i dette notat.
5. Beskæftigelsesministeriets serviceeftersyn af det skærpede tilsyn.	Behandles i dette notat. Beskæftigelsesministeriets eventuelle arbejde med at tilpasse det skærpede tilsyn.

III. Beskæftigelsesministeriets initiativer

5. Vi gennemgår i det følgende Beskæftigelsesministeriets initiativer i forhold til opfølgningspunkterne.

6. Opfølgningen er baseret på dokumentgennemgang og brevveksling med Beskæftigelsesministeriets departement.

Lovpligtige samtaler og tilbud

Beskæftigelsesministeriet har implementeret nye procedurer for at måle og følge op på kommunernes lovpligtige indsats i form af samtaler og tilbud. Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

7. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at kommunerne ikke havde givet alle langvarigt ledige den lovpligtige indsats i form af samtaler og tilbud.

8. Beskæftigelsesministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) ville styrke og strømline styrelsens arbejds- og forretningsgange i forhold til at følge op på kommunernes lovbundne indsats igennem et nyt monitorerings- og opfølgningkoncept.

9. Vores opfølgning viser, at STAR har lavet en ny model for opfølgning. I den nye opfølgningsmodel foretager STAR 2 årlige opgørelser af samtaler og tilbud for borgere med 6 måneders ledighed. STAR identificerer på den baggrund de kommuner, som giver borgerne en mangelfuld indsats, og går i dialog med de kommuner, der på opgørelsestidspunktet har leveret en mangelfuld indsats 6 måneder i træk.

10. Styrelsen har for første gang anvendt den nye opfølgningsmodel i april 2024 på baggrund af resultaterne for 2. halvår 2023. Der er 62 kommuner, der ikke lever op til ét eller begge kriterier om samtaler og tilbud. STAR har fulgt op over for alle kommunerne.

Samtaler og tilbud efter 6 måneders ledighed

Beskæftigelsesministeriet har udviklet en måling opdelt på ledighedsanciennitet, så ministeriet kan følge kommunernes indsats for forskellige grupper. Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

11. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at 4 % af de jobparate langvarigt ledige og 15 % af de aktivitetsparate langvarigt ledige havde haft et ledighedsforløb med perioder på mindst 6 måneder uden samtaler i kommunerne.

12. Beskæftigelsesministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at ministeriet ville udvide den eksisterende måling af antal jobsamtaler og tilbud med en fordelingsvariabel. Denne skulle gøre det muligt at underopdele på ledighedsanciennitet, så de kunne følge omfanget af indsatsen for forskellige grupper.

13. STAR har siden 2006 løbende offentliggjort tal på jobindsats.dk. Tallene viser, i hvilket omfang jobcentre afholder samtaler og giver tilbud til de ledige.

Vores opfølgning viser, at STAR den 25. september 2023 indførte en ny opgørelse, der viser, hvor mange samtaler og tilbud langvarigt ledige med henholdsvis 1-2 års, 3-5 års, 6-9 års og mindst 10 års ydelsesvarighed har fået inden for det seneste år.

Langvarigt ledige

Rigsrevisionen definerer langvarigt ledige som enten jobparate eller aktivitetsparate ledige med forløb på over 12 måneder.

Jobparate ledige vurderes at være i stand til at påtage sig et ordinært arbejde inden for en kortere periode.

Aktivitetsparate ledige vurderes umiddelbart ikke at være i stand til at påtage sig et ordinært arbejde. De forventes dog på sigt at kunne påtage sig et ordinært arbejde.

Redskaber til at understøtte en klar retning i beskæftigelsesindsatsen

Beskæftigelsesministeriet har gennemgået og opdateret vejledningerne til sagsbehandlere i kommunerne og a-kasserne for at tydeliggøre kravene om brug af job- eller uddannelsesmål. Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

14. Statsrevisorerne bemærkede, at 16 % af de jobparate langvarigt ledige og 52 % af de aktivitetsparate langvarigt ledige ikke havde fået fastsat et klart job- eller uddannelsesmål.

15. Beskæftigelsesministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at ministeriet ville gennemgå vejledningsmaterialet til sagsbehandlere i kommuner og a-kasser for at tydeliggøre kravene i loven.

16. Vores opfølgning viser, at STAR har opdateret vejledningen ”Den gode indsats for jobparate ledige. Guide til sagsbehandlere i jobcentre og a-kasser”. I den nye vejledning er der tilføjet en række afsnit om, at job- og uddannelsesmål skal fastsættes og opdateres, og at de skal noteres i Min Plan. Herudover nævnes uddannelsesmål eksplicit. Det var ikke tilfældet i den gamle vejledning.

17. Endelig har STAR pr. brev indskærpet over for kommunerne og KL, at borgerne skal have job- og uddannelsesmål i Min Plan.

Beskæftigelsesministeriets monitorering af beskæftigelsesindsatsen

Beskæftigelsesministeriet har udbygget sin monitorering af beskæftigelsesindsatsen med en registrering af, om kommunerne aftaler job- eller uddannelsesmål med de ledige. Rigsrevisionen finder dette tilfredsstillende og vurderer derfor, at denne del af sagen kan afsluttes.

18. Statsrevisorerne bemærkede, at Beskæftigelsesministeriets monitorering og tilsyn med kommunerne ikke i tilstrækkelig grad havde sikret viden om de forskellige grupper af ledige.

19. Beskæftigelsesministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at ministeriet ville udbygge den eksisterende monitoreringsindsats. Ud over at ministeriet ville udvikle en måling fordelt på ledighedsanciennitet, oplyste ministeren også, at STAR ville følge kommunernes registreringer af lediges job- eller uddannelsesmål (jf. pkt. 14).

20. Vores opfølgning viser, at STAR har udviklet en ny måling, hvor kommunerne kan følge, hvor mange ledige der får et job- eller uddannelsesmål. Målingen kan fordeles på kommuner, ledighedsanciennitet, ydelsesgrupper og målgrupper (job- eller aktivitetsparat).

STAR oplyser, at målingen indeholder data fra januar 2020 og frem. Målingen er offentliggjort på Jobindsats.dk i august 2024.

Ydelsesgrupper

Der findes forskellige ydelser ved ledighed. Beretningen havde fokus på langvarigt ledige på dagpenge, kontanthjælp, uddannelseshjælp og overgangsydelse.

21. Styrelsens foreløbige opgørelser viser, at 97 % af de langvarigt ledige, der har været ledige i mindst 12 måneder, havde et job- eller uddannelsesmål i juni 2024. Modtagere af resurseforløb har den højeste andel (99 %), mens uddannelseshjælpsmodtagere har den laveste andel (90 %).

Skærpet tilsyn

Rigsrevisionens opfølgning viser, at Beskæftigelsesministeriet har gennemført et serviceeftersyn af det skærpede tilsyn. Dette har ikke ført til nogen ændringer i tilsynet. Ministeriet overvejer at tilpasse det skærpede tilsyn i forlængelse af Reformkommissionens rapport og Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats' anbefalinger.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om ministeriets eventuelle tilpasning af det skærpede tilsyn.

22. Statsrevisorerne bemærkede, at kommuner kunne have en begrænset indsats over for fx aktivitetsparate langvarigt ledige, uden at kommunerne blev underlagt skærpet tilsyn.

23. Beskæftigelsesministeren oplyste i sin redegørelse til beretningen, at STAR ville gennemføre et serviceeftersyn af det skærpede tilsyn med henblik på at identificere og rette op på eventuelle uhensigtsmæssigheder i tilrettelæggelsen af tilsynet.

24. Vores opfølgning viser, at STAR har gennemført et serviceeftersyn af det skærpede tilsyn med kommunernes beskæftigelsesindsats.

Beskæftigelsesministeriet oplyser, at ministeriet i lyset af serviceeftersynet overvejer, om ministeriet bør have større opmærksomhed på, om der skabes beskæftigelsesresultater, frem for at følge op på samtaler og tilbud.

STAR vil derfor i forlængelse af Reformkommissionens rapport og en kommende reform af beskæftigelsessystemet (jf. regeringsgrundlaget) se på, om det skærpede tilsyn skal tilpasses.

25. Beskæftigelsesministeriet bemærker endvidere, at indretningen af fremtidens beskæftigelsesindsats – herunder eventuelle tilpasninger af skærpet tilsyn og andre opfølgningsinitiativer – har været en del af arbejdet under Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats. Ekspertgruppen offentliggjorde deres anbefalinger til fremtidens beskæftigelsesindsats i juni 2024. Ekspertgruppen anbefaler bl.a., at det skærpede tilsyn bliver erstattet af en ny og enkel resultatbaseret opfølgning på, om kommunerne hjælper borgere i arbejde.

Skærpet tilsyn

Skærpet tilsyn bliver udført i de kommuner, der har flere borgere på offentlig forsørgelse end forventet under hensyntagen til kommunens rammevilkår, og som ikke opfylder 2 kriterier om henholdsvis samtaler og tilbud til langvarigt ledige i de seneste 12 måneder.

Beskæftigelsesministeriet oplyser, at en eventuel udmøntning af Ekspertgruppens anbefaling om at ændre fokus i styringen af beskæftigelsesindsatsen fra proceskrav til resultatstyring vil bero på resultatet af en politisk proces, som endnu ikke er gennemført.

26. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

27. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Stats- revisorernes mødebehandling og minister- redegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennem- gang ved Stats- revisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs- spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Indsatsen over for langvarigt ledige (nr. 2/2022) 04-11-2022 Minister- redegørelse: Beskæftigelses- ministeren: 09-01-2023	Finansudvalget: 12-01-2023					